

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **R. T.** pre pokus trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. a iné účinného do 1. januára 2006 na verejnom zasadnutí 14. októbra 2008 v Bratislave o odvolaní obžalovaného **R. T.** a krajského prokurátora v Prešove proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 3. novembra 2005, sp. zn. 1 T 26/99, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 Tr. por. v znení účinnom do 1. januára 2006 sa odvolanie obžalovaného **R. T.** a krajského prokurátora v Prešove **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 3. novembra 2005, sp. zn. 1 T 26/99 bol obžalovaný **R. T.** v bode 2/ napadnutého rozsudku uznaný za vinného z trestného činu nedovolenej výroby a držania omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov podľa § 187 ods. 1 Tr. zák., v bode 3/ z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. a v bode 4/ spolu s už odsúdeným **J. L.** spolupáchatelstvom pokusu trestného činu podvodu podľa § 8 ods. 1, § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ (bod 2 rozsudku)

- z nezisteného zdroja a v nezistenom čase si zadovážil psychotropnú látku metamfetamín, uvedenú v II. skupine prílohy č. 1 zák. č. 139/1998 Z.z. o omamných látkach,

psychotropných látkach a prípravkoch, ktorú prechovával vo svojej kancelárii vo firme T. v P., na ul. H. č. X., do 25. marca 1999 vo vinárni N., vo vrchnej časti odkladacej skrine, kde bola pri bezpečnostnej akcii o 21.00 hodine nájdená políciou zápalková krabička obsahujúca desať skladačiek zo staniolu, v ktorých bolo celkom 0,20 g Pervitínu – metamfetamínu, ako aj nerezová lyžička s nepatrným množstvom bieleho prášku obsahujúceho metamfetamín,

2/ (bod 3 rozsudku)

- dňa 4. augusta 1998 asi o 14.30 hodine v rekreačnej oblasti S., okr. P., v pohostinstve zv. M. M., patriaceho T. P., za prítomnosti jeho otca P. P., sa týmto vyhrážal, že im dá uvedené zariadenie zrovnať so zemou a že ak im zhoreli dve autá a strieľali im do domu, že to nie je všetko, že budú trpieť s celou rodinou, následne chytil T. P. za košeľu a vyhrážal sa mu bitkou a zabitím, preto bola privolaná polícia, ktorá ho z dôvodu, že vo vyhrážkach a urážaní pokračoval, predviedla OO PZ Prešov – Juh,

3/ (bod 4 rozsudku)

- J. L. ako spoločník a konateľ spoločnosti T. s.r.o. so sídlom v P., v tej dobe zapísanej v obchodnom registri Obvodného súdu Košice I pod sp. zn. X., ktorá od 12. júla 1996 bola platcom spotrebnej dane z liehu po vzájomnej dohode s obž. R. T. predložil dňa 26. novembra 1996 Daňovému úradu I v Prešove žiadosť o vrátenie spotrebnej dane z liehu za november 1996 v zmysle zák. č. 229/1995 Z.z. v platnom znení vo výške 24 000 000 Sk na základe fiktívnych dokladov a to faktúry č. 001-254 zo dňa 22. novembra 1996 o nákupe 50 000 l potravinárskeho liehu od firmy A. s.r.o. Š. za sumu 16 297 500 Sk, a faktúry č. 097 zo dňa 22. novembra 1996 o nákupe jemného rafinovaného liehu v množstve 50 000 l za sumu 16 912 500 Sk od firmy Z. - T. s.r.o. M. nad B. aj keď v skutočnosti tento lieh od uvedených firiem vôbec nezakúpili a pokúsili sa tak získať sumu 24 000 000 Sk na škodu Slovenskej republiky, zastúpenej Daňovým úradom I v Prešove., ktorý im však požadovanú sumu neuhradil.

Za to bol odsúdený podľa § 250 ods. 5 Tr. zákona s použitím § 35 ods. 3 Tr. zákona na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 a ½ (sedem a pol) roka.

Podľa § 39a ods. 3 Tr. zákona pre účely výkonu trestu odňatia slobody bol zaradený do I. (prvej) nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 35 ods. 3 (správne § 35 ods. 2) Tr. zákona bol zároveň zrušený výrok o uloženom treste a spôsobe jeho výkonu z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3 To 29/04 zo dňa 2. mája 2005, ktorým mu bol uložený podľa § 235 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody v trvaní dva a pol roka so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný R. T. a krajský prokurátor.

Obžalovaný R. T. v písomných dôvodoch svojho odvolania poukázal na to, že pervitín, ktorý bol nájdený v skrini v jeho kancelárii mu nepatrí. Nábytok z jeho kancelárie sa ešte deň pred prehliadkou kancelárie nachádzal na chodbe. V kancelárii sa aj v jeho neprítomnosti pohybovali cudzí ľudia, čo potvrdzovali viacerí svedkovia (R. H., E. K., A. G. a Ing. V.). Pervitín teda mohol v skrini uskladniť ktokoľvek. Z tohto pohľadu je nerozhodné, že v priestoroch vinárne sa nachádzala aj kovová lyžička s nepatrným obsahom pervitínu a sáčok s obsahom bieleho prášku nájdený pri prehliadke jeho bytu, ktorý dokonca mohol patriť aj jeho manželke.

Necítil sa byť vinným ani v bode tri rozsudku. Je pravdou, že v pohostinstve zv. M. M. v P. na S. došlo medzi ním a T. P. k hádke a vulgárne si spolu nadávali. Nevyhrážal sa mu však, a preto nemohla u oboch P. vzniknúť dôvodná obava z vyhrážok v zmysle § 197a Tr. zák.

Rovnako tak aj v bode 4/ rozsudku krajský súd rozhodol nesprávne pokiaľ ho uznal vinným zo spáchania žalovaného trestného činu. Celý obchod zrealizovali S. K., S. S. a V. K., čo vyplýva aj z ich výpovedí. Aj obžalovaný J. L. uviedol vo svojej výpovedi, že on (R. T.) nebol do obchodu zainteresovaný a okrem toho, v tom čase nebol ani konateľom spoločnosti T. s.r.o. Jeho vinu krajský súd založil preto len na podozrení a nedostatočne sa vysporiadal s dôkazmi, ktoré sú obsahom spisu. Súd nevyhodnotil ani dôkaz o tom, že on sám žiadal daňový úrad o kontrolu (fyzickú) liehu.

Rovnako krajský súd neobjektívne vyhodnotil tvrdenie svedkyne F. t.j. že bol to on, kto jej predložil podklady na vyhotovenie žiadosti o vrátenie spotrebnej dane z liehu. Jej tvrdenie je nevierohodné, lebo viackrát doplňovala a menila svoju výpoveď.

Okrem toho nemohol ani vedieť, či vôbec došlo k daňovému plneniu, pretože v tom čase nebol vôbec ani len spoločníkom firmy T. s.r.o.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok prvostupňového súdu a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský prokurátor v písomných dôvodoch svojho odvolania namietal právnu kvalifikáciu skutku v bode 4/ napadnutého rozsudku, ktorý sa dotýka obžalovaného R. T.. Podľa jeho názoru skutok mal byť kvalifikovaný ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zákona t.j. v čase spáchania skutku, pretože takáto kvalifikácia je v zmysle § 16 ods. 1 Tr. zákona pre páchatel'a najvýhodnejšia. Vychádzal z toho, že pokiaľ krajský súd použil zákon účinný v čase jeho rozhodovania, do úvahy by potom prichádzala kvalifikácia skutku ako trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a ods. 1, 4 trestného zákona, ktorého trestná sadzba je síce rovnaká ako pri trestnom čine podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zákona, ale pri trestnom čine podľa § 148a ods. 1, 4 Tr. zákona ide o predčasne dokonaný trestný čin, čo je pre páchatel'a nevýhodnejšie s ohľadom na kvalifikáciu trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona.

Zároveň za neprimeraný považoval aj súhrnný trest odňatia slobody, ktorý uložil krajský súd obžalovanému R. T. v trvaní 7 a pol roka argumentujúc tým, že sa dopustil šiestich úmyselných trestných činov, z nich dvoch obzvlášť závažných.

Žiadal preto, aby najvyšší súd zrušil napadnutý rozsudok, vo výroku o vine v bode 4 napadnutého rozsudku u obžalovaného R. T. a uznal ho za vinného zo spolupáchatel'stva pokusu trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, 4 Tr. zákona v znení zák. č. 10/1999 Z.z. a uložil mu prísnejší súhrnný nepodmienečný trest v druhej polovici trestnej sadzby so zaradením pre jeho výkon do II. (druhej) nápravno-výchovnej skupiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým

mohli odvolatelia podať odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo prihliadajúc aj na eventuálne chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané a zistil, že odvolanie obžalovaného a krajského prokurátora vo vzťahu k obžalovanému R. T. nie sú dôvodné.

Všetky výroky rozsudku krajského súdu majú totiž oporu v riadne zistenom stave podľa § 2 ods. 5 Tr. por. vyvodenom zo správneho hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 6 Tr. por., ktoré boli zákonným spôsobom vykonané na hlavnom pojednávaní.

Z takto vykonaných dôkazov nepochybne vyplýva, že obžalovaný R. T. bol páchatelom skutkov uvedených v bodoch 2, 3 a 4/ (v tomto bode spolu s už odsúdeným J. L.) napadnutého rozsudku, a že tohto konania sa dopustil spôsobom popísaným v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa.

Krajský súd celkom správne oprel svoje závery o vine obžalovaného zo spáchania skutku uvedeného v bode 2/ napadnutého rozsudku o celý súbor dôkazov, ktoré zásadným spôsobom vyvracali obhajobné tvrdenia obžalovaného, ktoré sú napokon tiež obsahom jeho odvolacích námietok.

O správnosti postupu krajského súdu nemal preto žiadne pochybnosti ani najvyšší súd.

Obhajobné tvrdenia obžalovaného (a teda aj jeho odvolacie námietky) v tom smere, že obžalovaný si nezaodovážil psychotropnú látku (konkrétne pervitín) a neprechovával ju vo svojej kancelárii vo firme T. je vyvrátené jednak výsledkom prehliadky priestorov tejto firmy, pri ktorej bola nájdená nielen samotná droga, ale aj pomôcky potrebné na jej aplikáciu. Uvedené vylučuje, aby si niekto iný takýto komplex uskladňoval v nábytku uloženom voľne na chodbe.

Možnosť, že droga sa mohla dostať do jeho kancelárie vnesením inou osobou napr. v jeho neprítomnosti, vyvracajú svedkovia, ktorí potvrdili jednak, že mimo zamestnancov zariadenia, v jeho neprítomnosti sa tam nemohli pohybovať cudzí ľudia a jednak, že personál vinárne sa tam pohyboval len za účelom výkonu svojej práce. Napokon obhajobné tvrdenie obžalovaného resp. jeho manželky, že sáčok so stopami pervitínu, ktorý bol nájdený v ich byte mohol patriť barmanke, zamestnankyni vinárne, a ktorý mala omylom doniesť do bytu manželka obžalovaného, bolo tiež presvedčivo vyvrátené výpoveďou svedkyne A. H.. Táto

potvrdila, že sáčok (v ktorom mala mať umelé nechty) nikdy si neodkladala pod barovým pultom. Používala totiž nechty balené v malom sáčku, ktorý po použití vždy vyhodila.

Aj pokiaľ sa týka skutku popísaného v bode 3/ napadnutého rozsudku, ani v tomto prípade najvyšší súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že skutok sa stal a tento spáchal obžalovaný R. T..

Z jeho spáchania je usvedčovaný nielen výpoveďami svedkov P., ale aj výpoveďou svedka P. B., ktorý v inkriminovanom čase pohostinské zariadenie zv. M. M. na S. v P. navštívil spolu s obžalovaným. Rovnako správanie obžalovaného ako agresívne popísala aj zakročujúca hliadka policajného zboru v Prešove, ktorú privolali P.. Jej členovia potvrdili, že ešte aj po ich príchode na miesto zákroku to bol obžalovaný, ktorý bol agresívny a vulgárne P. nadával.

Žiadne pochybenie krajského súdu pri preskúmaní veci nezistil najvyšší súd ani pokiaľ ide o skutok v bode 4/ napadnutého rozsudku.

Aj v tomto prípade krajský súd na hlavnom pojednávaní vykonal rozsiahle dokazovanie, vykonané dôkazy jednotlivo ako aj v ich súhrne a vo vzájomných súvislostiach starostlivo vyhodnotil a dospel tak k úplným a správnym skutkovým záverom, ktoré v odôvodnení svojho rozsudku podrobne a vecne správne rozviedol.

So závermi prvostupňového súdu uvedenými v jeho rozsudku sa preto stotožňuje aj najvyšší súd a v podrobnostiach na ne poukazuje.

V reakcii na odvolacie námietky obžalovaného, že po odovzdaní spoločnosti T. s.r.o. už odsúdenému J. L. túto firmu neriadil najvyšší súd iba dodáva, že toto jeho tvrdenie bolo jednoznačne vyvrátené. Jednak tým, že samotné prevedenie firmy na odsúdeného L. bolo účelové, vyvolané potrebou absolvovať výkon civilnej služby a jednak tým, že v tomto období podľa výpovedí nielen V. K., S. K. a S. S. (členov spoločnosti T. s.r.o.), ale aj účtovníčky spoločnosti, svedkyne F. – M. mal krajský súd preukázané, že firmu de facto riadil obžalovaný R. T.. Bez jeho súhlasu sa nemohla uskutočniť žiadna obchodná či iná operácia.

Okrem toho, z výpovede už odsúdeného J. L. je preukázateľné, že tento sa rokovania s firmou Z. – T. s.r.o., ktorá podľa účtovných dokladov mala dodať lieh firme T. s.r.o., ktorý bol napokon dôvodom, aby firma T. s.r.o. si uplatnila tzv. „vratku“ dane, zúčastnil z podnetu obžalovaného T..

Napokon skutočnosť, že rokovania s touto firmou sa mali týkať dodávky liehu potvrdzuje aj sám obžalovaný s tým, že mal zastupovať pri nich firmu svojej manželky. Táto však vo svojej výpovedi uviedla, že takýmto činnostiam (obchodovaním s liehom) sa nielenže nevenovala, ale ani do budúcnosti sa nechcela venovať. V tomto zmysle je preto výpoveď obžalovaného len účelová.

Aj z výpovede účtovníčky firmy T. s.r.o. je preukázateľné, že bol to obžalovaný T., ktorý na jej upozornenie, že k žiadosti o „vratku“ dane je potrebné doložiť – k zmluvám zmluvu o uskladnení a príjemku na sklad. Chýbajúce podklady s odstupom niekoľkých dní obžalovaný T. priniesol. Z uvedeného je zrejmé, že fingovaný obchod s liehom, z ktorého rezultovala žiadosť o vrátenie spotrebnej dane z liehu nemohol byť v žiadnom prípade zrealizovaný bez vedomia, súhlasu a aktívnej spolupráce obžalovaného R. T..

Na tomto nič nemení ani obhajobná námietka obžalovaného, že bol to on sám kto žiadal daňový úrad v Prešove o kontrolu naskladaného liehu. Uvedenú žiadosť daňovému úradu adresovala totiž manželka obžalovaného 19. novembra 1996 (č.l. 1163), ktorá po zmene konateľa firmy (J. L.) nedôverovala členom spoločnosti (K., S., K.), čo vyplýva aj z jej svedecké výpovede, a preto predmetom kontroly mala byť stupňovitosť dodávaného liehu a v žiadnom prípade legálnosť resp. skutočná dodávka liehu.

Vzhľadom k uvedenému, stavu veci a zákonu zodpovedá aj právna kvalifikácia skutku v bode 2/ ako trestného činu nedovolanej výroby a držania omamných látok a psychotropných látok, jedov a prekurzorov podľa § 187 ods. 1 Tr. zákona v znení zák. č. 10/1999 Z.z., v bode 3/ trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zákona v znení zák. č. 129/1998 Z.z. (správne však malo byť v znení účinnom k 1. januáru 2006, pretože skutková podstata tohto trestného činu k uvedenému dátumu nedoznala žiadnu zmenu).

Správna a zákonu zodpovedajúca je aj právna kvalifikácia skutku v bode 4/ napadnutého rozsudku ako spolupáchateľstvo pokusu trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, 5 Tr. zák.

Podľa § 16 ods. 1 Tr. zákona sa trestnosť činu posudzuje podľa zákona účinného v čase keď bol čin spáchaný, podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatel'a priaznivejšie.

Trestnosťou činu sa pritom rozumie možnosť, že páchatel' bude pre určitý čin odsúdený t.j. uznaný za vinného a bude mu uložený trest.

Pre otázku, ktorý súhrn trestnoprávných noriem bude použitý je rozhodujúce porovnanie, ktoré z rôznych posúdení ako celok je pre páchatel'a najpriaznivejší. Páchateľov skutok sa pritom posudzuje podľa toho práva, ktorého použitie je pre páchatel'a najpriaznivejšie, a to bez rozdielu či ide podľa skoršieho alebo neskoršieho práva o rôzne či rovnaké skutkové podstaty.

Pokiaľ sa týka skutkovej podstaty trestného činu neodvedenia dane a poistného podľa § 148a Tr. zákona, táto skutková podstata bola do trestného zákona zavedená až novelou zákona č. 183/1999 Z.z. s účinnosťou od 1. septembra 1999 (t.j. po spáchaní skutku obžalovaným) a definuje neoprávnené uplatnenie nároku na vrátenie spotrebnej dane ako dokonaný trestný čin.

Je preto treba súhlasiť s názorom krajského prokurátora, že posúdenie skutku podľa tohto zákonného ustanovenia by bolo pre páchatel'a nepriaznivejšie (aj keď trestné sadzby sú rovnaké), práve preto, že z hľadiska štádia trestnej činnosti by bol páchatel' postihnutý za dokonaný trestný čin, oproti právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 (podľa času spáchania skutku) alebo § 250 ods. 1, 5 Tr. zák. (v čase rozhodovania krajského súdu), ktorý bolo možné posúdiť len v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona.

Do úvahy teda pripadalo posúdiť výhodnosť použitia predchádzajúceho a nového trestného zákona len vo vzťahu k skutkovej podstate trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zákona (t.j. v čase spáchania skutku) a podľa § 250 ods. 1, 5 Tr. zákona účinného

v čase rozhodovania krajského súdu (resp. aj najvyššieho súdu o odvolaní obžalovaného a krajského prokurátora), pretože nový Trestný zákon účinný od 1. januára 2006 je pre páchatel'a jednoznačne nepriaznivejší vzhľadom k trestnej sadzbe uvádzanej v § 221 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. je od desať do pätnásť rokov.

V prípade majetkových trestných činov je však okrem trestných sadziieb ďalším kritériom pre posúdenie stupňa spoločenskej nebezpečnosti konania (§ 3 ods. 4 Tr. zákona) aj výška spôsobenej škody.

Podľa § 89 ods. 13 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 škodou veľkého rozsahu v čase spáchania skutku (26. novembra 1996) bola čiastka dosahujúca 1 350 000 Sk. V čase rozhodovania krajského súdu 3 450 000 Sk a táto sa ani v čase rozhodovania najvyššieho súdu o odvolaní obžalovaného a krajského prokurátora nezmenila, s poukazom na výšku minimálnej mzdy určenej zákonom č. 428/2005 Z.z. t.j. 6900 Sk.

Preto v posudzovanom prípade podľa zákona účinného v čase rozhodovania prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu obžalovaný prekročil škodu veľkého rozsahu 6,9 krát, zatiaľ čo v čase spáchania skutku až 17,7 krát.

Z uvedeného potom vyplýva, že Trestný zákon účinný do 1. januára 2006 je pre obžalovaného najpriaznivejší, a preto správne postupoval krajský súd pokiaľ obžalovaného R. T. uznal vinným spolupáchatel'stvom pokusu trestného činu podvodu podľa § 9 ods. 2, § 8 ods. 1, § 250 ods. 1, 5 Tr. zákona.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd nezistil ani žiaden zákonný dôvod na zmenu výroku o treste. Prvostupňový súd správne pri stanovení druhu a výmery trestu podľa § 31 ods. 1 Tr. zákona zvažil všetky rozhodujúce okolnosti prípadu, predovšetkým okolnosť, že to mal byť práve obžalovaný R. T., ktorý napriek tomu, že formálne previedol svoju spoločnosť T. s.r.o. na J. L. do jej riadenia rozhodujúcim spôsobom zasahoval, a to aj v prípade predloženia žiadosti na Daňový úrad v Prešove..

Uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere sedem a pol roka t.j. pri strede trestnej sadzby preto aj podľa názoru najvyššieho súdu zodpovedá všetkým kritériám

uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. zák., na ktoré bol krajský súd povinný prihliadnuť, pričom tento druh trestu zodpovedá aj jeho účel podľa § 23 ods. 1 Tr. zák.

Zákonný bol postup krajského súdu aj pokiaľ ide o rozhodnutie o spôsobe výkonu uloženého trestu odňatia slobody, keď postupom podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil obžalovaného do miernejšej – nápravno-výchovnej skupiny pričom zohľadnil aj prognózu resocializácie obžalovaného.

Z uvedených dôvodov preto najvyšší súd o odvolaní obžalovaného R. T. a krajského prokurátora rozhodol tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 14. októbra 2008

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Libuša Jánošíková